

Mikroģenerācijas attīstība Latvijā

Publicēts: 19.08.2022.

Elektrības ražošana, izmantojot saules enerģiju, Latvijā turpina attīstīties ārkārtīgi straujiem soļiem. Latvijā sadales tīklam 2022. gada pirmajā pusē (janvāris – jūnijs) tika pieslēgti ap 2800 jaunu mikroģeneratoru (pašražošana mājāsaimniecībās) jeb vidēji ap 470 mēnesī. Kopējais sadales tīklam pieslēgto mikroģeneratoru skaits uz šo brīdi Latvijā jau pārsniedzis 7200 mikroģeneratoru (ar kopējo elektroenerģijas ražošanas jaudu ap 56 megavati (MW)). Ņemot vērā nerimstošo interesi, paredzams, ka līdz šā gada beigām sistēmai pieslēgto ģeneratoru skaits varētu pārsniegt 10 000.

Latvijā nerimst arī interese par elektrostaciju attīstību – "Sadales tīkls" saņem desmitiem jaunu pieteikumu elektrostacijas pieslēgšanai ik nedēļu. Vēl straujāku saules enerģijas attīstību ir veicinājušas izmaiņas Elektroenerģijas tirgus likumā, ar ko vienkāršots elektrostaciju ar jaudu līdz 500 kilovatiem (kW) pieslēgšanas process. Ar grozījumiem likumā noteikts, ka ar šī gada 11. augustu vairs nav nepieciešama Ekonomikas ministrijas (EM) atļauja elektrostacijas pieslēgšanai sadales tīklam, ja tās jauda nepārsniedz 500 kW.

Atvieglotais pieslēgšanas process pamatā attiecas uz mazajām un vidējām elektrostacijām, ko uzņēmumi pamatā uzstāda sava pašpatēriņa segšanai. Nodrošināt visas izklidētās ģenerācijas pieņemšanu tīklā pašlaik ir "Sadales tīkls" prioritāte. Katru elektrostacijas pieteikumu "Sadales tīkls" apstrādā un tehniskās prasības izsniedz vidēji 15 darbdienu laikā. Pēc tehnisko prasību saņemšanas attīstītājs var sākt darbu pie stacijas pieslēguma projektēšanas un izbūves.

Uz šo brīdi elektroenerģijas sadales tīklā jaudas ir rezervētas un tehniskās prasības projekta attīstīšanai izsniegtas teju 550 nākotnes elektrostacijām (ģenerācijas sistēma ar jaudu virs 11,1 kW) ar kopējo jaudu vairāk nekā 1000 MW.

Elektrostaciju pieslēgšanas, kā arī izbūves process ir laikietilpīgāks nekā mikroģeneratoru, ņemot vērā gan esošo regulējumu, gan projektu apjomu. Attiecīgi pašlaik sadales tīklam ir pieslēgts kopumā ap 150 saules elektrostaciju ar kopējo elektroenerģijas ražošanas jaudu aptuveni 10 MW, bet lauvas tiesa ir projektēšanas vai izbūves posmā. Prognozējams, ka manāmu papildinājumu kopējā Latvijā saražotās enerģijas bilancē saules enerģija sāks veidot jau 2023. gada vasarā, kad būs realizēti šobrīd jau izbūves posmā esošie projekti.

Elektroenerģijas sadales operatora infrastruktūrai iespējams pieslēgt elektrostacijas ar jaudu līdz 14,999 MW. Lielākas elektrostacijas tiek pieslēgtas elektroenerģijas pārvades tīklam (AS "Augstsprieguma tīkls"). Plaša informācija par [elektrostacijas](#) vai [mikroģeneratora](#) pieslēgšanu "Sadales tīklam" pieejama uzņēmuma mājaslapā www.sadalestikls.lv.

MIKROGENERATORA UZSTĀDĪŠANA UN PIESLĒGŠANA "SADALES TĪKLA" (ST) ELEKTROTĪKLAM

Priekšdarbu ABC!

"Mikroģenerators"
elektroenerģijas ražošanas
iekārtu sistēma ar jaudu līdz
11,1 kW.

A

NOSAKIET PIEMĒROTĀKO JAUDU

- Izvērtējiet elektrības patēriņa datus klientu portālā e-st.lv.
- Konsultējieties ar [sertificētu](#) būvspeciālistu.

B

NOSKAIÐROJIET BŪVNIECĪBAS NOSACĪJUMUS

- Noskaidrojiet vietējās pašvaldības apbūves prasības, kas var ietekmēt ražošanas iekārtas uzstādīšanu.

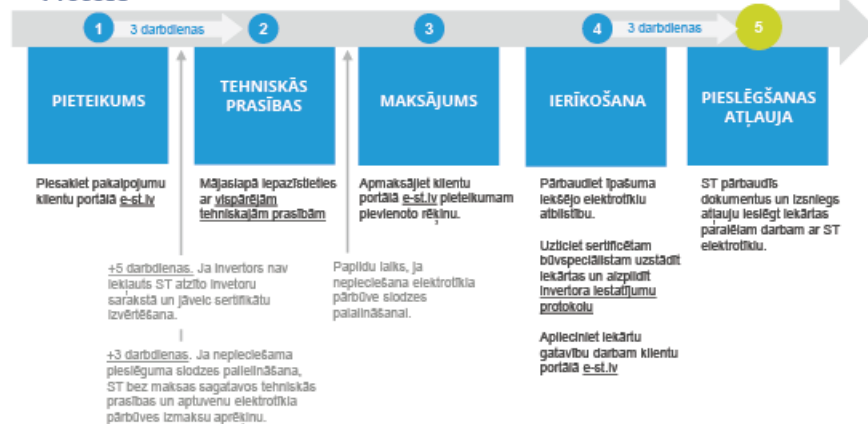
C

IZVĒLIETIES CERTIFICĒTU RAŽOŠANAS IEKĀRTU

- Pārlecinieties, ka Invertors ir sertificēts un iekārtas [ST atzīto invertoru sarakstā](#).

JĀ NEPIECIEŠAMS, LŪDZIET PADOMU ARĪ SAVAM SAULES PANEĻU UZSTĀDĪTĀJAM.

Process

Sāciet ražot elektrību!

Elektroenerģijas ražošanu drīkst uzsākt tikai pēc ST atļaujas saņemšanas!

Izmantojiet uzreiz vai uzkrājiet

- Visizdevīgāk ir ražot elektrību tūlītējam pašpatēriņam.
- Mājsaimniecības nākamajā dienā pēc ražošanas atļaujas saņemšanas automātiski kļūst par neto norēķinu sistēmas dalībniekiem, taču drīkst arī atteikties no šī statusa un vienoties ar savu elektrības tirgotāju par sarazotās un tīklā nodotās elektrības pārdošanu.
- Uzņēmumiem esošā neto norēķinu sistēma nav pieejama, tālab jāatceras jau pirms ražošanas atļaujas saņemšanas vienoties ar elektrības tirgotāju par visas tīklā nodotās enerģijas pārdošanu.

Svarīgi! Jau drīzumā neto sistēma tiks paplašināta, papildus neto uzskaites sistēmai (līdz 61m saukta par norēķinu sistēmu, tagad – uzskaites), ieviešot neto norēķinu sistēmu. To varēs izmantot arī uzņēmumi.

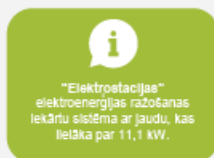
Detalizēts pakalpojuma apraksts mājaslapā

www.sadalestikls.lv

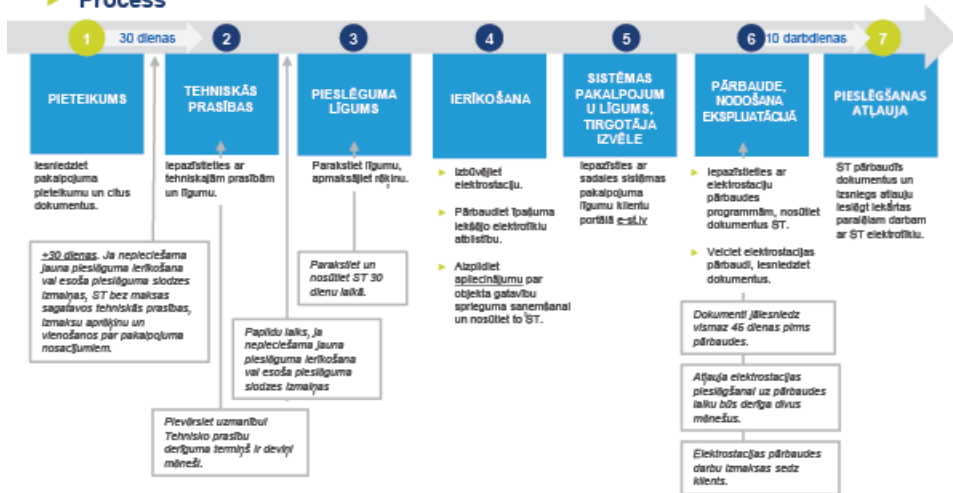
ELEKTROSTACIJU IERĪKOŠANA UN PIESLĒGŠANA «SADALES TĪKLA» (ST) ELEKTROTĪKLAM

► Priekšdarbu ABC!

A	B	C
NOSKAIROJIET JAUDU PIEEJAMĪBU	IZPĒTIET BŪVniecības NOSACĪJUMUS	SANĒMIET EKONOMIKAS MINISTRIJAS ATĻAUJU
<ul style="list-style-type: none"> ► Brīvās jaudas kartē un elektroinstalāciju pieslēgšanas pieteikumu rindā sniedz priekšstatu par pieprasījumu. Tas īpaši svarīgi, ja plānojat lielas jaudas elektroinstalāciju elektrības komerciālai ražošanai, nevis pašpatēriņam. 	<ul style="list-style-type: none"> ► Noskaidrojiet vietējās pašvaldības apbūves prasības, kas var ietekmēt ražošanas iekārtas uzstādīšanu. 	<ul style="list-style-type: none"> ► Pieteikumu ST pieņem tikai kopā ar Ekonomikas ministrijas atļauju. ► Sākot ar 11.08.2022. atļauja nepieciešama tikai projektēšanai ar ražošanas jaudu 500 kW un vairāk.

► Process

► Sāciet ražot elektrību!

Elektroenerģijas ražošanu drīkst uzsākt tikai pēc ST atļaujas saņemšanas!

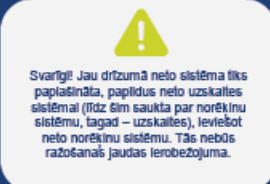
► Izvēlieties elektrības iepircēju

- Ja visu saražoto elektrību nav plānols uzreiz patērēt pašam, bet kaut daļu nodot kopējā elektrotīklā, pirms ražošanas uzsākšanas noslēdziet līgumu ar jūsu izvēlētu elektroenerģijas tirgotāju par elektrības pārdošanu.
- Ja jūsu elektroinstalācijas ražošanas jauda ir lielāka par 1 MW un saražoto elektrību plānojat pārdot, pirms ražošanas uzsākšanas reģistrējieties Elektroenerģijas ražoātāju reģistrā.

► Jauna iespēja – ražošana tikai tūlītējam pašpatēriņam!

Pieslēgums ar eksporta jaudu 0 kW

► Detalizēts pakalpojuma apraksts mājaslapā

www.sadalestikls.lv